

Redacțiunea, Administrațiunea,
și Tipografia:
Brașov, piața mare Nr. 30.
Scrisorile nefrancate nu se
primesc. — Manuscrisurile nu se
retrimitează.
INSERATE se primesc la Admi-
nistrațiunea în Brașov și la ur-
mătoarele Birouri de anușuri:
In Viena: M. Dukas, Heinrich
Schalek, Rudolf Mosse, A. Oppel-
Nachfolger; Anton Oppelk, J.
Dannenberg, in Budapesta: A. V.
Goldberger, Eckstein Bernat; in
București: Agence Havas, Suc-
cursale de Roumanie; in Ham-
burg: Karolyi & Liebmann.
Prețul inserțiilor: o serie
garmond pe o colonă 6 or. și
50 or. timbru pentru o publi-
care. Publicări mai dese după
tarifă și învaloare.
Reclame pe pagina a 3-a o
serie 10 or. sau 80 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANULU LVII.

„Gazeta” iese în mă-care di.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șase luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Duminecă 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 franci.
Se primumără la toate oficiile
poștale din intru și din afară
și la dd. colectorii.
Abonamentul pentru Brașov
la administrațiunea, piața mare,
Tergulul Inului Nr. 30 etagiul
I: pe un an 10 fl., pe șase
luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 or.
Cu dusul în casă: Pe un an
12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei luni
3 fl. Unu exemplar 5 or. v. a.
său 15 bani. Atâtu abonamen-
tele câtu și inserțiunile suntu
a se plăti înainte.

Nr. 251.

Brașov, Mercuri, 16 (28) Noemvre

1894.

Dieta și cauza română.

Brașov, 15 Noemvre v.

S'a făcutu mare svonu în pressa unгурescă, anunțându-se o mare desbateră asupra cestiunei naționalităților, în dietă, pe când se voru ceti cele vre-o șese-deci petițiuni ale comitatelor, cari toate ceru să se ia măsuri în contra agitațiunilor naționaliste.

Ei bine, în ședința de Sâmbătă s'a făcutu preludiul viitoarelor mari desbateri, și s'au pututu vedea înainte conturile ei, cari numai senin și liniște nu ne vestesc.

Meritul, că s'a ridicat puțin cortina, ca să se vedă, ce se pregătesce în dosul ei, revine de astădată pe deplin deputatului cercului Arpaș, d-lui Nicolae Șierban, care a resuscitat cu ocaziunea desbaterii bugetului ministeriului de interne cestiunea naționalităților în legătură cu călătoria lui Hieronymi în Ardél.

De ce partidă se ține actualmente d-lui Șierban, nu scim. Elu eșise din partida guvernului și se alăturase la disidenții de sub conducerea lui Szapary. Acuma îl vedem combătându guvernul și cochetându cu partidele din opoziție.

Or și cum însu trebuie să mărturisim, că i-a succesu, în discursul său, să lanseze unele adevăruri zdrobitoare față cu asupritorii noștri, adevăruri, cari au făcutu pe toți să sară în sus, și cei dela guvern cu cei dela opoziție împreună, să protesteze în contra discursului ațâțător al deputatului, care „sămână neghină”.

Li-a spus d-lui Șierban înainte de toate, că cauza relectoră existente sunt numai guvernele liberale dela 1867 încoco, cari au sedusu de-o parte corónă față cu poporul maghiar, ér de alta poporul maghiar față cu naționalitățile, pentru ca să potă pescui în turbure. Li-a mai

spus, că au ajunsu să se dușmănescă poporele totu din cauza guvernului, care n'are dreptu a vorbi în numele poporului maghiar. A criticat apoi debutul ministrului Hieronymi cu călătoria sa în Ardeal, respingându invinurile acestuia, că Românii aru avé tendințe răsturnătoare de stat; accentuă, că ei deși sunt amăriți, n'au trecut niciodată marginile legalității și că totă mișcarea Românilor nu este, decât *jus existencie nationalis*. In fine afirmă, că cestiunea de naționalitate este în prima liniă o cestiune patriotică, ér în a doua liniă o cestiune internațională.

Contra afirmațiunilor de mai sus s'au ridicat de-a rândul ministrul Hieronymi, apoi deputatii Bela Horvath, faimosul Pazmandy, Franciscu Besseney, contele Albert Apponyi și Arpad Kubinyi. Au fost reprezentate dér în această discuțiune toate partidele, ca să se împlinescă ceea ce au vrutu să demonstreze ei și cu această ocaziune, că adevă în cestiunea de naționalitate toate partidele maghiare sunt una și că prin urmare ea nu potă să fiă tractată ca cestiune de partid.

Noi Românii ar trebui să ne însemnăm bine acesta, ca să scim, cum trebuie să procedem și noi la rândul nostru față cu opresorii, cari facu causă comună în contra noastră. Dér să trecem la obiect.

Hieronymi, în răspunsul său, n'a sciutu să aducă înainte, decât frasa, de care li-s'a uritu chiar și Ungurilor, că legile dela 1867 garantéză deplină libertate și că această țera este țera deplinei libertăți. Așa cevași se porțe susține numai în dieta unгурescă și și acolo numai atunci, când e vorba de asuprirea Românilor și a celorlalte națiuni nemaghiare.

Interesant e, cum s'a apărat d-lui Hieronymi în contra imputărei, că prin fiascul călătoriei sale în

Ardeal a compromis puterea executivă. De-o parte elu s'a provocat la pretinsul terorism, ce s'ar exercita din partea Românilor ardeleni și care ar fi reținut pe Români de-a întinde ministrului mâna; de altă parte însu Hieronymi însuși constată, că în Ardeal este așa o mare încordare între naționalități, încâtu singur numai împrejurarea, că elu, ministrul, a fostu primitu pretutinden cu multă căldură din partea Ungurilor ardeleni, a fostu de-ajunsu spre a îndemna pe Români să absenteze în modu ostentativ.

D-lui Hieronymi, în fine, a pus în vedere, că decă va mai rămâne ministru de interne, va sci să se folosescă de „puterea brachială” pentru de-a suprima toate acele nisuițe, ce ar urmări tendințe contra legilor său a constituțiunei.

Până aici dér nimic nou, afară de naivitatea d-lui Hieronymi, pentru care i-a votat încredere următorul vorbitor Bela Horvath, care a constatat: 1) că guvernul pășese energic față cu agitatorii naționaliști; 2) că desfășură o activitate plină de succes spre a paraliza productele pressei naționaliste și, în fine, că și ministeriul de externe a intervenit în București.

Cât pentru Pazmandy, este caracteristică numai aserțiunea, că cestiunea română devine periculoasă, pentru-că se aduce în legătură cu streinătatea și că totă cestiunea acesta ar fi ast-fel preparată „cerându-se intervenția statelor diferite europene”, încâtu la o eventuală complicațiune să potă deveni periculoasă pentru Ungaria.

Așa-déră toate le admite, chiar și pericolul, ce ar amenința eventualu dinafară, numai aceea nu, că și Românii au aici dreptu de existență națională. In asemeni împrejurări e ucru firesc, ca Pázmándy să strige după poliția de stat, după gendarmi și procurori, să cêră su-

primarea adunărilor, cassarea școlilor cu limba română etc. etc., culminându, în fine, toate în nebunia principiului șovinist, că în Ungaria toți trebuie să fiă Unguri.

A mai vorbitu și Kubinyi totu cam așa, cerându ca pentru asimilare, decă e de lipsă, să se aducă și legi mai stricte, ér naivul Besseney s'a mângăiat cu speranța, că poporul român țăranu e pacinic și nu va lăsa să fiă sedus de promisiunile ațâțătorilor. In fine este de remarcat ceea ce a dîsu în vorbirea sa contele Albert Apponyi, care ușor potă să ajungă și la putere. Și Apponyi face deosebire între cetățenii pacnici de limbă română și cei ațâțați. Elu numai pe cei dintău îi consideră ca „frați și concețenii egalii îndreptățiți”, se înțelege pe basa legilor unгурesci. Alu doilea principiu al lui Apponyi este, că noi nu putem avé dreptul de-a esista aici ca națiune deosebită. Elu recunoște numai drepturi individuale, nu și drepturi naționale. Istoria vechiă acesta. Alu treilea principiu al șefului opoziției, dîse „naționale”, este respingerea ideei, că cestiunea de naționalitate din Ungaria ar pută să aibă unu caracter internațional, ca și când acesta ar atârna numai dela păreri d-lui Apponyi și soți. Dér Apponyi mai dîse între altele, că pe câtă vreme se va cere sprijinul moral al factorilor streini în această cestiune, nu se va puté discuta nicu chiar asupra dorințelor realizabile ale poporului român.

In fine încheiă Apponyi discursul său, în care toate le cere și nimic nu dă, apelându la guvern, ca să se întrebuinteze totă influința spre a informa opiniunea publică europeană în favoarea Ungurilor.

Etă pe scurtu tabloul ideilor, ce preocupă pe corifeii unğuri din dietă cu privire la Români și la cestiunea de naționalitate. Mai este óre de lipsă să le caracterisăm?

FOILETONULU „GAZ. TRANS.”

Locotenentul îndrăzneț.

Humoresc, de O. Metterhausen.

(6) (Urmare.)

Colonelul privia cu o mină nedescriasă când spre legătura de chei, când spre amândoi, cari stăteau înaintea lui; în urmă clătina energic din cap.

— „Și totuși nu o cred. Aparința potă fi pentru d-ta, domnule locotenent, convingerea mea însu este contra d-tale. Și acuma te păzesce! De rândul acesta și-a succesu. A doua óră vom vorbi altcum.” Și cu risu furios adause elu: „La totu casul, această întâmplare imi va da privilegiu de-a mă informa despre d-ta mai desu în decursul celorlalte patru zile de arest.”

Cu aceste colonelul părăsi odaia.

Abia se făcu neașditu șgomotul lui, și locotenentul se aruncă cu un risu sălbatec pe cel mai apropiat scaun.

— „Ferșke” strigă elu feciorului său,

care era încă totu frapat și aprópe inconșient, „Ferșke, tu ești unu ștregaru faimosu! Dér de mințit ai mințit totuși, ștregarule! Auđi tu? Tu ai umplut buzunarele colonelului tēu cu minciuni. Afară! Cară-te în odaia mea de durmit. Scoțe vestimintele de sub pat și le curățesce. Ferșke, păretele dulapului trebuie să-l dai ca să-l cleiască. Este ruptu. Orice nățărău potă să-și vère degetele și să-mi ducă cele mai fine vestimente. Și încă una! In dosul grădinei noastre așteptă după tine unu bietu de cal. Du-lu pe bătrânul gentleman la cel mai apropiat negustor de cai și én veđi, câtu vei primi pentru elu? Dér decă tu, Ferșke, ai cutezanța să-mi vinđi calul de bălăiă măcelarului nostru, atunci îți tai urechile. M'ai înțelesu?”

In capul onestului Ferșke se ivi o rază de lumină lămuritoare. „O, domnule locotenent”, încep elu.

— „Tăcere! Ține-ți gura, băiatul meu! Decă îți va scăpa clența unu singur cuvântel din totă istoria acesta, și-o închid cu pirónă de potóová. Acesta rămâne între noi. M'ai înțelesu?”

Prin bănuiala deșteptată a colonelului, locotenentul de Jäger nu cuteză pentru a doua óră să mai caute după nou planuri și ocaziuni de scăpare. Dér chiar și decă ar fi avut curagiul, totuși fidelul Ferșke, care pădia acuma pe domnul său iubit cu ochi de Argus, i-ar fi nimicitu toate încercările. Pe de altă parte se îngrija feciorul, ca să distragă pe domnul locotenent după putință. Tote noutățile, cari se întâmplau în oraș, sau în regiment, le aducea elu cu sirguința de albină acasă. Și audea astfel adevărate noutăți, cari îi deșteptau în modu și mai simțit conșiența neplăcutei sale situații.

Astfelu în ziua ce a urmat după întâmplările descrise din baia Carolina, a sositu pentru prima-dată din capitală nou numitul comandant de brigadă generalul-majoru de Lanckwitz la Ixenstein; a alarmat regimentul dragonilor și a ținut unu mare exercițiu de armă cu elu, ér mai târziu la banchet i-au fostu prezențați oficerii în corpore.

De Jäger așteptase în decursul acestor zile, cu cutremur, porunca de-a se prezenta. Zadarnic! Său că nu se observă de

locu lipsa lui său, ce era și mai trist, colonelul a esplicat absența lui tradându potă totu registrul păcatelor sale. O istorie blăstemată!

Unica mângăere, ce-i cădea ca și o rază de lumină, în calamitatea acestor zile, era cugetul la o față agreabilă și dulce de fată, cu ochii albaștri mari, compătitori. Cea din urmă impresiune, care i-o făcuse locotenentului acestu blând chip, era legată de acestu dulce amintire; tréz și visându vedea elu pe Käthe Tonnendorf, auđia sunându curat și limpede din graiul ei cuvintele: „Multu noroc tu drumu!”

Incă în aceeași séră a zilei bogate în evenimente, a scris elu o scrisore scurtă, în care împărțasea familiei Tonnendorf șfirșitul blăstămăției lui. Elu o adresase la baia Carolina, presupunându, că ea petrece încă acolo. A doua zi însu i-se reintorse scrisóra înapoi cu observarea postală „adresa necunoscută”. O a doua scrisore adresată în Pomerania avé aceeași sorte, și de Jäger își făcea cele mai amare imputări, că a părăsit pe amabili săi companioni fără a-se interesa de adresa esactă

Wekerle la Viena.

Despre călătoria ministrului-președinte Wekerle, toile din Budapesta, ce le-am primită adî, aduc următoarele informațiuni:

Viena, 25 Noemvre.

Ministrul-președinte Wekerle a sosit adî dimineață. Înainte de amî a conferit cu Iuliu Kautz, directorul băncii austro-ungare. La 11^{1/2} ore a mers la Hofburg, de unde nu s'a reîntors, decât după amî la două ore. La orele 3 a fost primit de către Majestatea Sa în audiență, conferîndu de astă-dată aprîpe trei ore întregi. La orele 5 ministrul de externe Kalnoky a făcut o vizită lui Wekerle, conferîndu mai mult timp. Consultările înc n'au dus la sfîrșit și Wekerle a rămas și pentru a doua oară, ca se mîrgă erăși la Majestatea Sa. Cestiunea sancționării legilor bisericești s'a complicat și mai mult, și abia e speranță că se vor sancționa acum proiectele. Poziția cabinetului și a ministrului președinte e sgu-duită în bazele ei și căderea guvernului se așteptă cu siguranță. Acăsta însă se va întembla numai după desbaterea bugetului. Cabinetul își va da dimisia în mâ-nile Majestății Sale numai după presentarea proiectului de apropiatiune, căci o dimisia înainte de acăsta ar crea o situație grea, ceea ce guvernul nu-și pte permite față cu Coróna. Cabinetul își va da dimisia în întregul său, așaderă nu este vorba, ca să iasă din cabinet numai singuratic ministri. Înc nu se știe sigur cine va căpeta autorizația formării noului cabinet; unii dicu, că Bánffy, alții că Khuen-Héderváry. E sigur însă, că noul cabinet va primi sancționarea proiectelor. Șoirea, că Coloman Tisza ar fi fost însărcinat cu formarea noului cabinet, e prematură.

„Budapesti Hirlap“ spune, că a fost chemat la Viena și contele Ferdinand Zichy, pentru ca monarhu să-i ceară consiliul. Numita fîia asigură, că caracterul acut al crizei l'a provocat Francisc Kossuth. Indulgența guvernului față de călătoriile lui și răspunsul la interpe-lația lui Busbach, a făcut sînge rîu la curte, și nime n'ar fi gîndit, ca comediile cu Kossuth să aibă urmări așa de grave.

Cestiunea română în dietă.

— Ședința dela 24 Noemvre. —

În numărul de ieri al fîiei nîstre am adus, după foile unguresci, parte mai pe larg, parte mai prescurtată, discursurile, ce s'au ținut în ședința dela 24 l. c. a dietei asupra cestiunei române. Pentru importanța lucrului dăm în estras și acele discursuri, cari din lipsa de spațiu, nu le-am putut aduce ieri.

Deputatul Bessenyei Ferenz a dîș în reasumat următoarele: Șierbanu a nu-

mită situațiunea de insuportabilă și tôte relele le atribue dualismului. Acăsta e curios, căci el s'a ales deputat pe basa situațiunei create la 67. Șierbanu a mai dîș, că guvernul nu reprezintă națiunea (maghiară); la acăsta imi vine în minte cazul unui simplu țeran maghiar, care înainte de mörte a dîș copilor săi, că numai o conștiință îl mîngăie, adecă aceea, că Napoleon n'a fost recunoscut de doi ómeni: de regele de Neapol și de el. Cum a tremurat Napoleon atunci, așa tremură Europa acum de declarațiile lui Șierbanu.

Bessenyei dîse apoi, că comitetul național român n'ar sta pe basă legală, și că între marginile constituției dela 67 fî-care naționalitate își pte desvolta liber cultura. (?) Mai spune apoi, că e de acord cu Pázmány asupra cestiunei, că în statul acesta numai cetățeni maghiari pte se esiste.

Contele Albert Apponyi: în curînd se va ocupa mai adînc cu cestiunea. De rîndul acesta se pronunță mai scurt și se alătură la declararea lui Pázmány, că cestiunea naționalităților nu pte fi cestiune de partid. Punctul lui de mîncare este următorul:

Trebuie să se facă deosebire clară între masele de bună credință ale Nemaghiarilor și între aceia, cari reprezintă nisuițe contrare statului; în țera acăsta nici un factor strein nu pte fi recunoscut, ca avînd drept de existență națională deosebită, prin urmare trebuie să se facă deosebire între dreptul individual și cel național. „Nobilul“ conte negă hotărît principul, că cestiunea de naționalitate ar av caracter internațional. Cetățenii fideli ideii de stat trebuie făcuți părtași la egalitatea de drept, puterea statului însă trebuie să sdrobescă cu tötă rigorea pe agitatori. (!) Dreptul individual trebuie a se recunoșce fî-cărui om, dreptul național însă uici-odată nu pte fi recunoscut față de nici o naționalitate.

Apponyi recunoșce și el, că judecarea factorilor din streinătate, fiindu presiunea opiniei publice europene și a sentimentului de rasă, are importanță. Guvernul însă e dator a promova simpatiile națiunei maghiare în Europa. Amintesc apoi cu recunoștință despre serviciile, ce le-a adus causei maghiare Pázmány la congresul internațional din Haaga și în călătoriile sale peste vîră, și accentuează hotărît, că trebuie absolut eschisă posibilitatea, cu ori care dintre partidele Ungariei, sau vr'un factor politic, să se alieze cu aceia, cari sunt contra unității de stat și contra caracterului național al Ungariei. Ce are să facă dera guvernul? Să susțină în tötă integritatea dreptul de suveranitate și autoritatea statului.

Kubinyi Arpad: mai mult decât de treideci de ani urmăresce cu atențiune cestiunea de naționalitate. Esperiența lui îl face să credă, că facu politică de sentimente aceia, cari se légănă în credința de-

șertă, că odinoră Ungaria ar pte fi altceva decât maghiară. Fuță de mișcările naționalităților cere rigorea legilor. Limba maghiară, dîse el, este o binecuvîntare pentru naționalități (mare prostia), dîr decât acăsta le va folosi și mai mult întărirea lor în sentimentele patriotice.

Șierbanu: ia cuvîntul în cestiune personală, și dîce, că ministrul de interne uici-odată nu s'a pronunțat mai adînc asupra cestiunei de naționalitate, și de aceea a voit să-l provöce aici în cel mai îndreptățit for. Vorbesce apoi despre legea de naționalitate, care nu se aplică, și dîce, că dîca guvernărilor nu li-se pare bună acăsta lege, atunci s'o ca seze. Pretinde apoi revisuirea legii electorale, în care casu Românii n'ar mai face pasivitate, și sfîrșesc respingîndu hotărît asertiunea lui Pázmány, că în gimnasiile românesol s'ar desvolta aspirațiunl contra patriei și afară de patriă.

Românii și Maghiarii.

— V. A. Urechă cătră Thürr —

(Fine).

Este încă timp, generale aide, aruncă departe de d-ta condeele meschine, ce și împrumută așa dîșii istorici patrioți ungari și „ingenium acutum“, spuneți amicilor voștri din Budapesta, ceea ce spuneți atăt de bine în 1867 în colonele gazetei „Debat“ din Paris, atunci când tratîndu cestiuni frumoșe de justiție și naționalitate, puteați publica articolele DV. într'altă parte, decât într'o gazetă, care ve aparține. Spuneți-le ceea ce dîceți în „Debats“ ca:

„Cestiunea naționalităților se impune forțamente; ea trebuie resoltivă fără ocoluri; trebuie smulsă din mâ-nile diplomației, mai mult dispusă din nenorocire a o în-lătura pentru eternitate, decât a o resolta odată definitiv. Exclusiv îngrijată de presentă, diplomația dă de bună voiă generațiilor viitoare solțiunile problemelor ardetore, pe cari nu știe a o resolta. Dîca nu întră în planurile providențiale de a crea în sinul societății omenești fracțiuni independente, de ce Dumneșu ar fi impus fiilor lui Adam diversitatea limbelor?“

Tötă DV. ați recunoscut, că „guvernele înăbușîndu naționalitățile comit o crimă de les-umanitate ale cărei isbirî le simt tötă poporele. Nu putem crede, ca secolul al 19-lea să fî condamnat a mai ved tötă forța dominîndu asupra dreptului“.

Acăsta se întembla, din nenorocire, generale, în Transilvania acum. Vă declarați fericit, generale, de ceea ce am constat, că „Românii sunt supuși credincioși ai regelui Ungariei“. Acăsta e deja, după cum dîceți, o apropiere, și din momentul, ce Românii din Transilvania nu se vor

* Scrisörea generalului Thürr din „Debats“, 9 April 1867.

pune în afară de constituția ungară... o înțelegere nu va mai fi cu greu.

Dîr pentru-ca Românii din Transilvania să nu se mai pună „în afară de consituția ungară“ începeți, scumpe general, a-i băga în constituțiune, căci acum locuitorii Transilvaniei nu se bucură de drepturile și de libertățile, cari sunt patrimoniul Ungurilor din Ungaria. Și pentru-ca Românii să fî cu tötul în constituția, ceea ce doresc și ei — liberați din temnițe pe șefii lor, ascultațiile plîngerile, cercetați la lumina altei critici, decât aceea a șovinismului maghiar, pledați voi înșivă cauza lor dréptă pe lângă guvernății din Budapesta și la nevoia amintiți acestora ceea ce dîceți atăt de bine în 1867: „Națiunile doborite, obosite, se lasă să fî stăpânite un moment prin gröză, dîr ele sfîrșesc tötădeuna prin a-se însufleți, și la un moment datu sclavul devine om și și revindică dreptul său cu fierul în mîna. Esemple cu dată recentă nu lipsesc. Dîca suveranii înțelegeau mai bine adevăratele lor interese, asemenea fapte ar fi încetat de a-se reproduce. Ei se învîrtesc într'un cerc vișios, se sfîrșesc luptîndu contra rebeliunilor, pe cari le-au născut ei înșiși prin dominarea lor nedreptă“.

Scrisörea DV. o terminați, scumpe general, prin aceste cuvinte: „D-le Senator, dîca sunteți tötă așa de însuflețit, ca și mine, ca pacea să se stabilizeze între noi, trebuie a căuta tötă ce ne pte uni și evita tötă ce ar pte mări desunirea“.

Sunt, d-le și Ilustre general, însuflețit tötă așa de mult ca și DV. pentru restabilirea bunelor relațiuni între Români și Unguri. Dîr nevoia nu e de a căuta din nou ceea ce pte să ne unescă, căci DV. sunteți unul din aceia, cari ați arătat afirmînd: „Puterea basat numai pe cucire este condamnată din început și uici odată nu va fi mai mult decât o putere efemeră“.

Faceți dîr să inceteze, dîca nu v'ați schimbat părerea, faceți să inceteze invocările istoricilor și ale ómenilor politici a nu știu ce drept de cucire asupra Transilvaniei, dăți-le altă concepție a statului ungar, decât aceea a unei Ungarii, care n'ar cuprinde decât Maghiari. Spuneți-le: Vedeți Elveția, forța ei e în diferența chiar a elementelor, ce o compun. Cantonele nemșeci, franțuzesci, italiene, individual înțeleg, că separîndu-se unele de altele, ele vor deveni îndată prada vecinilor lor politici puternici dîci fî-care din ele respectă naționalitatea și autonomia confederației sale.

D-V. înșivă vorbiați astfel la 1867; de ce nu amintiți amicului DV. d-lui Wekerle, ceea ce adăugați atunci, că „instinctul conservării trebuie să lege într'o confederație strînsă diferitele națiuni ale imperiului austriac. Imperiul austriac numă 16 milioane de Slavi, 10 milioane de Nemși, 7 milioane de Unguri și 3 milioane de Români“.

Acestate naționalități unite între ele, vor pte, adăugați D-Vöstră, să ia ca stat politic denuimirea comună: Confederația Danubiană.*

În dîua, când prin marea D-V. influență o ast-fel de confederație se va realisa, fîți siguri, că Românii din România vor fi și ei alături cu D-V. Dîr spuneți sincer, putem noi lua acest loc înainte ca D-V. să fî făcut întreg și deplină dreptate plîngerilor Românilor supuși ai Ungariei?

Departee de a căuta tötă ceea ce pte întărđia, dîr nu împiedeca realizarea solțiunii pe care în mod atăt de înțelept v'ați propus în 1867, suntem gata tötă a vă urma în acăsta nouă campanie.

Dîr, dîca e așa, la lucru, scumpe general! Și n'ați pte mai bine intra în noua campanie, decât a merge la Seghedin și la Vațu, pentru a vedă acolo pe șefii Românilor și a vă înțelege cu ei

* Scrisörea generalului Thürr din „Debats“, 9 Aprilie 1867.

** Veți „Journal des Debats“ din 9 Aprilie 1867, Scrisörea generalului Thürr.

a lor. Îns înainte de-a ajunge în direcția acăsta la o resoluțiune, veni un nou eveniment, care de-ocamdată reclama totala lui activitate.

Când în dîua următoare — după espirarea arestului de odăi, — locotenentul de Jäger se anunțase, conform cerințelor militare, la colonelul său, strașnicul domn fi porunci să mai aștepte un moment, apoi trecîndu la masa sa de scris, scöse dintre hîrțile sale un caet mărișor, peste care era învîlită o colă albă, și ceti:

Prea înalte domn! Alăturat primesc planul unei noue ordinațiuni de eserciții militare pentru cavaleria, lucrat de ministerul de rășboiu. Acesta, după prea înalta dispozițiune, este a se transmite, pentru o esaminare critică, la câte-un oficer mai capabil din fî-care regiment și eventual pentru introducerea unor noue propuneri de amendament, apoi rezultatul esaminării să se formuleze într'un raportu detaliat, presentîndu-mi-lu acăsta prin mijlocirea d-vöstră. În timp de patru-spre-dece zile D-Vöstră veți avă bunăvoința

de-a însărcina cu esaminarea acăsta critică pe prim-locotenentul de Jäger.

de Lanchwitz,
general-Major și comandant de Brigată.

Colonelul citise ultima propoziție cu voce înălțată și căuta acuma cu privire batjocuritoare la oficerul uimit.

— „Acăsta este un ordin forte onorific pentru d-ta“, încep el erăși imă-nîndu-i manuscrisul, „și eu de fapt sunt curios a ști, cum te vei mulțami cu el. Nu pot să ști cărei distincțiuni ai de-a mulțami, că apar înainte ochilor domnului general ca un oficer capabil. Eu într'adevăr, că nu port vina la acăsta, căci durere, până acuma am avut privilegiu de-a cunoșce capabilitatea d-tale numai pe alte terene“.

Jäger deveni roșu ca focul la aceste aspre cuvinte. El avea o contradicere pe limbă, și-o rețin însă la moment, deșteptîndu-se în interiorul său conștiința îndreptățirii astorfel de imputări, și fără cuvinte se conșca o scurtă închină-ciune.

Din acest moment trec el prin o schimbare surprîndătoare. El, care altădată nu petrecea o singură seră acasă, nu-și mai părăsi de-acum odaia. Adese-ori până în dorii zilei, se vedea zarea lampei sale de studiat prin geamuri. Vrăvur întreg de cărți și foi periodice din literatura militară se înălțau înaintea lui. Tăcut trecea el în sus și în jos prin câmpul de eserciții, el care înainte era cunoscut ca neobositul fabricant de „flori de casarmă“. Numai o singură dată în decursul celor patru-spre-dece zile, cari îi er u fixate pentru înaintarea raportului, se smulse el pentru o după amiață dela masa lui de scris, mergîndu la baia Carolina, unde se informă despre posesorul Tonndorf și fiica sa, se reîntorse însă fără nici un rezultat.

Cu o dî înainte de-a espira terminul, presentă de Jäger lucrarea sa colonelului, care o primi în tăcere cu suris desprețitor, pentru a o preda comandantului de brigadă.

(Va urma.)

lă, decât o pôte face dragulă domnă Pázmándy, care în cestiunea ro-nă a apucatú drumurí greşite, aprópe de totú.

Primiţi etc.

V. A. Urechid, Preşedintele Ligei.

SCIRILE PILEI.

— 15 (27) Noevmre.

Comitatele în contra noastră. Comi-tetele petiţionară a dietei va ţine Sám-bata viitoare o şedinţă, în care va debate asupra faimoselor adrese, ce 'i s'au tri-mis dietei din partea a 61 de comitate în cestiunea înfrângerii agitaţiunilor îndrep-tate în contra statului şi a naţiunei". Scimú, prima adresă a fostú a comitatului Co-roanei, care a fostú trimisă în urmă tutu-rii comitatelor pentru de-a fi susţinută în limită. Raportorul comisiei, după ce va asigura foile unguresci, va propune, în toate aceste adrese să 'i se predea gu-vernului cu însărcinarea de-a fi luate în con-siderare. Se crede cu toată siguranţa, că dezbaterile asupra acestor adrese vorú da naştere la o nouă discuţiune vehementă în şedinţa asupra cestiunei naţiunilor nema-ncinate.

—o—

Concentrarea fondurilor diecesane. Din Beiuşú primim spre publicare urmá-torele: „M. Onoratú Redacţiune! În pre-sentul nostru jurnalú „Gazeta“ nr. 245, re-feritorú la corespondenţa din Beiuşú sub-scrieră de unú profesorú, carele intralte-le se căiesce, că nu-şi capătă plata regulată în toată luna, ce e dreptú, — voescú şi eu în astădată simplaminte a mai notifica şi place la cunoşcinţa on. publicú românú a cea tristă împrejurare, că învăţătorii dela şcolile normalí nu se bucură nici de atáta înorú, căci dênşii, după cum scimú, numai în a patra lună 'şi potú capéta dela Ven. Capitulu gr. cat. Oradanú soluţiunea puţină ce o au. Intru adevărú acesta e unú lucru asiaticú. Dorimú lámuriri! Unú cetăţenú“.

—o—

Procesul d-lui Iuliu Coroianu, ce 'i se intentase pe cuvântú, că ar fi falsificatú nişce date dintr'unú paşaportú şi despre a căruia pertractare din Septemvre scimú, că se amânase, — se pertracteză din nou astăđi la Cluşiú. „Erd. Hir.“ spune, că în acestú scopú d-lú Coroianu a sositú eri la Cluşiú, însoţitú de unú funcţionarú alú in-chisiei de statú din Seghedinú. Fóia un-gurescă dice, că d-lú Coroianu „se bucură de sănătate deplină şi e mulţumitú cu mo-dulu, cum este tractatú, numai în contra rap-porturilor nehigienice ale ţinutului (Seghedinú) se plângú“.

—o—

D-lú Septimiu Albiní, fostú colabora-torú la „Tribuna“ şi osânditú în procesulú Memorandului la 2 ani şi jumătate inchi-ziţie de statú, publică în „Tribuna“ de ađi o declaraţiune, datată din Bucuresci, în care dice, că a trecutú Carpaţii cu hotá-rirea de a nu se supune sentinţei adusă contra d sale în procesulú Memorandului.

—o—

În procesele divorţiale, după noua lege privitoare la căsătoria civilă, va fi în tot-deuna reprezentată, prin procurorú, şi „ideia de statú maghiarú“. După „Pol. Heftenzeile“, procurorulú va avé să facă pe defensorulú matrimonialú.

—o—

Promovare. Din Cluşiú ni-se scrie, că la 24 Noevmre n. a fostú promovatú la gradulú de doctorú în sciinţele juridice, d-lú *Stefanú Morariu*, originarú din Giacoşú, comitatulú Tárnavei-marí. La actulú pro-movării a asistatú aprópe întrégú tinerimea universitară română din Cluşiú. — Felicitá-riile noastre.

—o—

Cale ferată între Haţegú şi Caranse-beşú. Fiindú terminatú lucrările pregáti-tóre pentru construirea unei căi ferate vi-cinale între Haţegú şi Caransebeşú, minist-riul ungurescú de comerciu a ordonatú să se facă prima cursă oficială pe acea li-niă, precum şi începerea pertractárilor îm-

preunate cu acésta. Pertractările s'au ince-putú la 26 Noevmre n. în Caransebeşú şi se vorú termina la 2 Decemvre în Haţegú, sub presiulú secretarului ministerialú La-katos Aladár. Administraţia comitatului va fi reprezentată prin vice-şpanulú Hollaki şi inginerulú Lukács I.

—o—

Unú nou oficiu telegraficú. La posta din *Zizinú*, unde până acum se afia oficiu telegraficú numai pentru lunile de vérá, s'a instalatú oficiu telegraficú pentru ín-tregú decursulú anului.

—o—

Mare concertú a muzicii militare din Braşovú. Afámú cu plăcere, că în ziua de 4 Decemvre st. n., musica militară a regi-mentului nostru Nr. 50 de infanteriá, va da, sub direcţiunea d-lui capelmaistru Fran-ciscú *Lehar*, în sala Redutei, unú mare con-certú în folosulú fondului de pensiune a dirigenţilor muzicelorú militare ces. şi reg. Cu ocaziunea acestui concertú trupa tea-trală germană din locú va reprezenta doué piese mici. Programulú concertului, care va fi fórte alesú, se va publica în curéndú.

—o—

„Calendarulú Plugarului“ pentru an. 1895, aparutú în editura tipografiei A. Mureşianu din Braşovú, este mai mare, mai bogatú în caprinsú, tipáritú pe hártia mai fină şi în toate privinţele mai presen-tabilú ca cele din anii de mai 'nainte. În aseménare cu mărirea, e celú mai efitnú între cálandarele aparute până acum. Costá numai 25 cr., trimisú cu posta 30 cr. De vëndare în Braşovú: la tipografia A. Mu-reşianu şi la librăria N. Ciureu; în Gherla (Szamosujvár): la tipografia „Aurora“ A. Todoranú.

Din Bucovina.

Cernăuţi, — 1894.

Cică Ovreiulú când se rógá dice: „Dómne dá-'mí mintea Românului cea de pe urmă!“ — Este deja constatatú, că Românulú abia după ce trece prin toate necazurile, atuncea se încumínţesce. Nu pôte că arú fi prostú dela natură, ci are prea multă inimă, este milostivú şi darnicú, şi asta-i ruina Românului. Pe orí-ce străinú îl primesce cu inimă deschisă, îl hrăne-sce, şi acesta apoi lucră s'í curme dílele, s'í stérgă şi urma.

Acestú adevărú îlú afámú la Romá-nii Bucovinei. Venindú sub imperiulú Aus-triei, legea împératéscă li-a concesú totulú. Dér încă nimenea, din cei ce se ocupá cu istoria, n'a vrutú să recuvóscă, ce-a fostú cauza, că boerimea română, așa cum a fostú ea pe atuncea, a părăsitú căminulú párintescú a părăsitú întinsele moşii şi-a trecutú în Moldova. Cei mai mulţi dicú, că avéndú unii şi alţii moşii, sau dusú la Iaşi; — așa dicú istoriografii germani şi chiar şi Românii din Bucovina, carí se ocupá cu istoria, suntú de acéstú opiniune greşită.

Marele misterú însé nu constă în acésta, nu înrudirile cu boerii din Moldova au necesitatú pe boerii din Bucovina poreclitá să lase moşiele, carí multe din ele au tre-cutú apoi în mâna Armenilorú, când s'au făcutú cărţile funduare, ci *noulú sistemú de guvernare* i-a alungatú așa dicéndú s'í părăsescă ţera.

Boerimea, vechii coloní ai lui Stefanú celú Mare, s'a aflatú atacatú prin funcţio-narii împératéscí, carí nu sciau nici o bóbá românesce. Boerimea credea, că şi mai departe, adecă sub imperiulú austriacú, va avé parte de dirigétoriele ţerii, lucru, care însé n'a fostú şi ea, învechitá cu acestú prerogativú, vedéndu-se de odatá despoiatá şi fără de-a mai avé speranţă într'unú vi-itorú mai cu priinţă, lásarú chiar pámên-tulú câştigatú prin sângele moşilorú şi stră-moşilorú pe séma altora, adecă pe séma Armenilorú ortodocşi, carí apoi deveniră catolici.

Aceşti armeni ortodocşi fiindú comer-cianţi, luară totú comerciulú din mâna Ro-mánilorú, după ce fanarioţii începurá a slábi şi dispunéndú în fórte materiale, luară în aréndá vas. şi românesci şi nu

trecú o éstate de omú şi ei deveniseră pro-prietari. De aici apoi afám astăđi, că multe moşii suntú stápanite de cátrá Armeni, din carí unii suntú ortodocşi, mai mulţi însé catolici: dovadá suntú moşiele, carí ađi suntú în mâna Armenilorú — cine va do-cumenta, că ast-felú au devenitú ei pro-prietari?

Esemplulú datú de cátrá boerime a aflatú viu rêsunetú şi 'n clasa de mijlocú şi la cea a ţeranului.

De-odatá se pomeniră Românii buco-vineni cu cete de caftane din Galiţia, aceş-tia erau antegarda culturii Drang nach Osten. Prin Evreii galiţieni era să se lă-ţescă cultura din apusulú imperiului austriac-ului în acéstá ţerişórá. Oraşele Cernăuţi, Siretú, Ródáuţi şi Sucéva se ticsiau de aceşti mari civilizatori ai Galiţiei megieşe. Comercianţii români, nedepriinşi în coţoárii, în câte-va decenii părăsiră piéta oraşelorú; unii se retrase în România, alţii o duse ca vai de ei până ce mórtea li curmá tóte suferinţele. Căutaţi ađi unú comerciantú românú prin aceste oraşe: nici urmă, şi decât se mai afia unulú în Sucéva şi altulú în Siretú, ei suntú părăsiţi chiar de cátrá Români.

Moşiele le-amú pierdutú, comerciulú l'amú pierdutú. Ultima anghiră de scăpare este *ţeranulú*.

Opinca, talpa ţerii. Lovitá oruntú de sórte vitregá ea ţine morţişú brásda, sub care odatá a fostú îngropatú strămoşulú sêu. Ea nu-şi bate capulú cu schimbarea domnilorú, pentru-cá rêmásá, sermana, fără carte şi ađi, graţie celorlú puternici, este pe cale de aşi perde şi limba. Sate întregi dela Nistru în spre Prutú, *vechiulú felú* alú lui Stefanú, ađi numai numele încă dice, că odatá erau române, dér Români în ele nu găsescí.

Unú dicú, că episcopulú Hacman este de vină, că partea nordică a Bucovinei ađi este rusescă. Dér decât-i adevératú acésta, de ce se afia cărţile mitricale şi orându-irile consistoriale tóte scrise în limba română prin acele sate, carí ađi suntú rusesci?

Stămú înaintea unei enigme, sêu ce este acésta? Ilú cunoşcemú pe Hacmanú episcopulú Bucovinei, ca mare Rusú, așa că chiar în refectorulú seminarialú nu se putea reţiné de-a nu face reproşurí teolo-gilorú, carí studiasse gimnasulú în Sibiu, Beiuşú etc. şi a nu le dice: „*te Şaguna*“, — adecă proseliţi de-ai d-lui Şaguna.

Decă era elú întrú adevărú unú Rusú așa de mare, atuncí nimenea nu pôte în-ţelege la ce-a lăsatú să se scrie cărţile mitricale în limba română, precum şi tóte orânduirele consistoriale. Scimú, o'a primitú în seminarú teologi gr.-catolici din Galiţia, dér nu afámú nici o orândire din timpulú sêu cum se se scrie cărţile mitricale. Ce vré să dică acésta, au nu că întréga pro-vincia Bucovina era românescă, şi cum că ađi tóte cărţile mitricale în parochiele bu-covinene dela Prutú până la Nistru se scriu în limba ruténá?

Regimulú pe de-o parte cautá a ru-sifica Bucovina, cu tóte că de-ar avé o po-litică sănétosá, acésta n'ar trebui s'o facă. Şi écă de ce nu: imperiulú austriacú ar trebui, în interesulú sêu propriu, s'í ocro-téscă pe Românii din Bucovina, ér nu s'í prigonescá, așa cum s'a făcutú până acuma. Căci ađi, când cauţi Românii prin funcţion-ii, nu afii, dér afii Poloni, Germani şi Ruteni.

Polonii viséză la o Poloniá mare, Ger-manii gravitézá la Berlinú şi Rutenii la Pe-tersburg. Ér Românulú, sêraculú, dice *im-pératulú* şi ţine la dênsulú. La elú nu-i pre-făcétoria, elú gravitézá la brazda, care-lú hrănesce, alta nu scie. Şi cu tóte acestea, împératulú este departe şi sântii îlú má-nâncá.

Pe *terenulú eclesiasticú, aici s'ar puté multú lucra.* De aceea visulú tuturorú Ro-mánilorú din Bucovina, carí îşi dau copiii la scólá, este, ca ei să deviná preoţi. Pe acestú terenú, credú Românii, că încă nu suntú prigoniţi. Dér se înşelá bieţii, că toţi acei Români, carí au trageré de inimă pentru limbá şi lege, suntú înscrişi în car-tea cea négrá dela Inaltulú Guvernú alú

ţerii. Şi trădători suntú, carí pentru-o bóbá de linte şi-au vëndutú celú mai sacru alú naţiunii.

A ajunsú chiar până la atáta, că avénd outarele ciudá pe cineva, şi fiindú elú sin-gurú unú bunú *căciularú* la guvernú, îlú descrie pe acesta cum scie elú mai negru — şi apoi aştéptá, párinte, se mai capeţi vre-o parochiá, când eştí pusú în acasti-chulú din cartea cea négrá. Aşa scimú, că cei mai buni ai némului nostru, au parte de-o pagină din acestú pomelnicú, dela coo-peratorú până la vládicá, — toţi aceia, carí nu se sciu căciuli, suntú înscrişi cu litere mari şi adurmecaţi de cete de lingái, — dórá li-ar găsi nodú în papurá. Şi conse-cinţele apoi suntú, că toţi pigmeii se res-făţéză cu parochii bune, pe când aceia, carí ar lucra pentru binele poporului, suntú lăsaţi să piérá de fóme şi poporul pro-greséză mergéndú calea racului.

(Va urma).

Sciri telegrafice.

Budapesta, 27 Noevmre. „Pester Lloyd“ spune, că călétoria lui We-kerle a avutú succesú favorabilú. Sancţiunea proiectelorú se va da cabinetului actualú în scurtú timpú. Cele doué proiecte restante se vorú pertracta în camera magnaţilorú, decât nu va fi nici o îndoiálá, că ele vorú fi sancţionate. Se crede, că în privinţa acésta se va da astăđi o declaraţiá categorică.

Despre o crisiá ministerială nu mai pôte fi vorba, nici parţială, nici totală. Ministeriulú Wekerle rêmâne intactú şi nici ideia n'a fostú, de a-se face vre-o schimbare în minist-teriu.

Budapesta, 27 Noevmre. Îndată după reíntórcere, ministrulú preşe-dinte Wekerle s'a prezentatú la clu-bulú liberalú séra, unde membrii îlú aşteptau cu mare nerábdare. Deja înainte de sosirea lui circula faima, că proiectele aşternute spre sancţio-nare se vorú sancţiona în scurtú timpú şi că îndată se vorú presenta spre dezbateré în camera magnaţi-lorú şi celelalte proiecte.

La întrebarea deputáilorú, We-kerle a confirmatú aceste faime, prin urmare sancţiunea proiectelorú se pôte considera ca faptú sigurú în celú mai scurtú timpú.

DIVERSE.

Inima omului, care, precum se scie, nu este alt-ceva decâtú unú simplú muschiu, este supusú la lucrări colosale. Tóta baterea de inimă pune în mişcare o uncie de sân-ge cu o apésare de 13 funţi pre polica-rulú cuadratú, prin vine. În decursú de 24 óre face inima 100,800 de bătăi în stare normală; implinesce așa-dérá unú lucru, ca şi când arú avé să ridice o povară de-o toná la înálţime de 120 stânginí. În durata unei vieţi de 70 ani, efectuesce inima 2500 milioane de bătăi şi tóte aceste fără a obosi.

Literatură.

În tipografia „Aurora“ A. Todoranú din Gherla a aparutú: „*Tipicú preotéscú*“ din cărţile rituale, prelucratú de *Titú Budú*, parochú în S.-Şugatagú, protopopolú dis-trictului Mara şi vicarulú Maramureşului. Preţulú 55 cr. Tipárirea concésá de Preav. guvernú diecesanú. — La scrierea acestui nou opú bisericescú autorulú a avutú în vedere mai alesú pe membrii tineri ai ole-rului, cu deosebire însé pe cei ce studieză în seminare străine, carí vorú găsi în acestú opú cele mai necesare îndrumări la impli-nirea ceremoniilorú bisericescí. Zelosulú autorú anunţă, că pregátesce a eda în fascicule anualí şi „*Vieţa Sfinţilor*“. A se adresa la autorú în Sat-Şugatagú (Falu-Şugatag) p. u. Akna-Şugatag, în Mára-moros).

A apărut: „Insula Sagalinu“, Țera misterioasă a exilaților; romanu contemporan de Constantin de Stamat-Ciurea. Cernăuți 1894, Tipo-Litografia concesionată Arhiepiscopul Silvestru Morariu-Andrie-viei. Editura tipografiei. Prețul 1 fl. séu 2 franci; 242 pag. 8° mic. Romanul, care e tipărit pe hârtia fină și elegantă, cuprinde următoarele capitole: Prefață, I. Sofia Carpov, II. Surguniții, III. Evasiunea, IV. Matilda Untilov, V. O cunoscință neprevădută, VI. Agonia. — Opuțul se află de vânzare în toate librăriile din țară și la susu numita tipografia.

In editura tipografiei „Aurora“ A. Todoranu din Gherla a apărut o frumoasă colecțiune de poesii, intitulată Buchetulu, culesse de Ionu Popu Reteganulu. Conține vre-o 82 de poesii din cele mai alese. Prețul 25 cr.

Cursul la bursa din Viena.

Din 26 Novembre 1894.

Renta ung. de aură 4%	123.—
Renta de corone ung. 4%	97.60
Impr. căil. fer. ung. în aură 4 1/2%	127 25
Impr. căil. fer. ung. în argint 4 1/2%	102.—
Oblig. căil. fer. ung. de ost. I. emis.	125.—
Bonuri rurale ungare	97.—
Bonuri rurale croate-slavone.	99.—
Imprum. ung. ou premii	157.—
Losuri pentru reg. Tisei și Segedin.	143.25
Renta de hârtie austr.	99.85
Renta de argint austr.	99.95

Renta de aur austr.	124.25
Losuri din 1860	153 50
Acții de-ale Băncii austro-ungară	1046.—
Acții de-ale Băncii austr. de credit.	391.50
Acții de-ale Băncii ung. de credit.	489.25
Napoleondori	9.91 1/2
Mărci imp. ger.	61.12 1/2
London (lire sterlinge).	124.60
Rente de corone austr.	100.—

Cursul pieței Brașov.

Din 27 Novembre 1894.

Bancnote rom. Camp.	9.81	Vënd.	9.84
Argint român. Camp.	9.76	Vënd.	9.80
Napoleon-d'ori Camp.	9.88	Vënd.	9.91
Galbeni Camp.	5.84	Vënd.	5.89
Ruble ruseses Camp.	133. 1/2	Vënd.	—
Lire turceses Camp.	11.10	Vënd.	—
Mărci germane Camp.	60.90	Vënd.	—
Scris. fonc. Albina 5%	100.75	Vënd.	101.75

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.
Redactorul responsabil: Gregoriu Maior.

CASA din Târgul grăului
Nr. 559 vechiu, Nr. 4 nou
este de vânzare
din mână liberă. Informațiuni
mai de aproape totu acolo.

ABONAMENTE

LA

„GAZETA TRANSILVANIEI“

Prețul abonamentului este:

Pentru Austro-Ungaria:

Pe trei luni	3 fl. —
Pe șese luni	6 fl. —
Pe unu anu	12 fl. —

Pentru România și străinătate:

Pe trei luni	10 fr.
Pe șese luni	20 fr.
Pe unu anu	40 fr.

Abonamente la numerele cu data de Duminecă.

Pentru Austro-Ungaria:

Pe anu	2 fl. —
Pe șese luni	1 fl. —
Pe trei luni	50 cr.

Pentru România și străinătate:

Pe anu	8 franci.
Pe șese luni	4 franci.
Pe trei luni	2 franci.

Abonamentele se facu mai ușor și mai repede prin mandate postale.

Domni, cari se voru abona din nou, să binevoiescă a scrie adresa lămurit și a arăta și poșta ultimă.

Administrațiunea „Gazetei Transilvaniei.“

Mersul trenurilor

pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabilu din 1 Octomvre 1894.

Budapesta—Predeală										Ghirișu—Turda										
Trenu de persón.	Trenu de accel.	Trenu mixtu	Trenu de persón.	Trenu de accel.		Trenu de persón.	Trenu de accel.	Trenu de persón.	Trenu de accel.	Trenu de persón.	Trenu de accel.	Trenu de persón.	Trenu de accel.	Trenu de persón.	Trenu de accel.	Trenu de persón.	Trenu de accel.	Trenu de persón.	Trenu de accel.	
10—	8.05			2 15	pl.	Viena	sos.	3.—	1 55	1 55	7.20	6.25								
8.25	2 10		6—	9.15		Budapesta	pl.	5.50	7 25	7—	1.50	8.15								
11.24	4 07		9 05	11.12		Szolnok		2.30	5.23	3 50	11.46	4.55								
1.35	5.46		11 33	12.50		P. Ladány		12.06	3.46	1.21	10.05	2.24								
3.46	7.08		1 50	2.12	sos.	Oradea-mare	pl.		2 25	11.04	8.43	12.23								
4.—	7.15	12.05	2.24	2.19	pi.	Mező Telegd	sos.		2.18	10.44	8.38	11.41								
4.39	7.43	1.02	3 03	2.49		Rév			1.52	10.07	8.13	11.07								
5.22	8.18	2 14	3.46	3 24		Bratea			1.26	9.30	7.47	10.32								
5.45		2.50	4 07			Ciucia				9.10	10.13									
6.34	9.07	3 54	4.53	4 17		B-Huedin			5.40	12.47	8.31	7.08	9.04							
7.18	9.37	4 53	5.32	4.50		Ghirbău			4 52	12.17	7.53	6.39	9.—							
8.05		6 13	6.24			Ciuciș	pl.		2.55		6.53	8.—								
8.32	10.37	7 03	6 59	5 55	sos.	Clușiu	pl.		2.—	11.01	6 14	5.25	7.30							
8.49		8.40	6 11		pl.	Apahida	sos.		5.45	10.45		6.47								
9.06		9.08	6 27			Ghiriș					4.48	6.29								
10.08		12 50	7.27			Cucerdea			5.18	9.23		4.23	5.21							
10.37		1.25	10.40	7.50		Uioara			3.53	8.53		3.—	4.47							
10.59		1.43	11.54			Vintul de susu			3.06	8.53		2.20	4.29							
11.07		1.52	12 04			Aiudă			2.48			2.—	4.23							
11.31		2.18	12.34	8.17		Teiuș	pl.		2.11	8 23		1.51	4.02							
11.48		2.40	1.—	8 33	sos.	Creciunelă	pl.		1.45	8.06		1.23	3.42							
12.25			1 40	8 38	pl.	Blașiu	sos.		1.10	7.59		12.54	2.49							
12.50			2.17			Micăsasa			12.39				2.27							
1.04			2.35	9 09		Copșa-mică	pl.		12.24	7 30			2.13							
1.35			3.14			Mediașu	sos.		11.48				1.39							
1.50			3.34	9.42	sos.	Elisabetopol	pl.		11.29	6 56			1.18							
2.13			3.49	9.44	pl.	Sighișora	sos.		11.14	6 54			1.01							
2.32			4.11	9.59		Hașfalău			10.55	6.41			12.46							
2.32			4.11	9.59		Homorodă			10.21	6.20			12.16							
3 04			4.48	10.22		Agostonfalva			9.42	5 53			11.39							
3.39			5.27	10.51		Feldióra			9.13	5.33			11.17							
4.01			6 10	11.12		Brașov	pl.		9.13	5.33			10.02							
5.26			7.50	12.26		Timișă	sos.		7.45	4 27			9.22							
6.08			8 30	12.58		Predeală	pl.		7.01	3.53			8.05							
6.40			9.03	1 15		Bucuresci	pl.		6.35	3.37			8.02							
7.16			9 38	1 34					5.58	3 16			7.43							
8.—			10.25	2.09	sos.				5.08	2.45			7.01							
				2 19	pl.				7 01	2.18		10.37	7.01							
				3 01	sos.				6—	1 42		9.57	5.57							
				3 31	pl.				5—	1.12		9.30	5.16							
				9.15	sos.					7.45		4.40	8.50							

Nota: Órele însemnate în stânga stațiunilor sunt a se ceta de susu în josu, cele însemnate în dreapta de osu în susu. Numerii încadrați cu linii mai negri însemnă orele de noapte.